

Toimintasuunnitelma 2021

Nuorisopalvelut

Ylöjärven kaupunki

Nuorisopalvelujen toimintasuunnitelma 2021

Ylöjärven nuorisopalveluissa tehtävä nuorisotyö pohjautuu Ylöjärven kaupunkistrategiaan vuosille 2018-2028. Strategia tukee nuorisopalveluiden toimintaa hyvin, sillä kehitysohjelma, vastuullisuus, oikeudenmukaisuus ja turvallisuus ovat arvoja jotka nuorisotyössäkin voidaan allekirjoittaa. Syksyllä 2016 valmistuneen nuorisopalveluiden auditoinnin toimenpide-esityksiä on oleellista viedä eteenpäin vielä vuonna 2021. Auditointiraportti on strategian rinnalla ollut taustoittamassa kehittämistyötä, jota syksystä 2020 lähtien on tehty Nuorten Akatemian tuella. Kehittämistyön viimeistely jatkuu keväällä 2021 ja siitä eteenpäin työtä seurataan puolivuosittein.

Korona-viruksen aiheuttama poikkeustila on näkynyt nuorisotyössä niin, että on täytynyt kehittää uusia ja erilaisia työtapoja. Erityisesti digitaaliset palvelut ovat lisääntyneet. Vuoden 2021 rakennetta on suunniteltu niin, että huolimatta mahdollisesta poikkeustilasta, voidaan toimintaa toteuttaa laadukkaasti, kattavasti ja nuorta kuullen.

Nuorisotyö kunnissa pohjautuu perustuslakiin, kuntalakiin ja nuorisolakiin. Perustuslaki määrää julkisen sektorin turvaamaan kansalaisten perusoikeudet. Perusoikeuksiin kuuluvat kaikki sivistyspalvelut, nuorisotyö mukaan lukien. Kuntalaki luo edellytykset kunnan asukkaiden itsehallinnolle sekä osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksille. Kuntalaki säätelee kunnan hallinnon ja talouden järjestämisestä, joten myös kunnan nuorisotoimen hallinto ja päätöksentekomenettely järjestetään sen mukaisesti. Kuntalaissa on erikseen säädetty myös nuorisovaltuustoista tai vastaavista nuorten vaikuttamiskanavista. Nuorisolaissa on erikseen säädetty kunnan vastuusta nuorisotyössä ja -politiikassa sekä monialaisesta yhteistyöstä, etsivästä nuorisotyöstä ja nuorten työpajatoiminnasta.

Nuorisotyössä on tehty tiivistä yhteistyötä Tampereen seudun kuntien kesken. Yhteistyösopimus, jolla oli palkattu seudullisen nuorisotyön koordinaattori, päättyy alkuvuodesta 2021 ja se vaikuttaa seutuyhteistyön laatuun ja määrään kaikissa työmuodoissa. Erityisesti se näkyy kulttuurisessa nuorisotyössä, Kulttuurin loipettamisena. Kaikkiin työmuotoihin muutos heijastuu yhteistyöverkoston kautta, sillä niistä puuttuu jatkossa toimintaa koordinoiva henkilö.

Vuoden 2021 aikana on tarkoitus lisätä yhteistyötä kaupungin ja nuorisotyötä tekevien kolmannen sektorin toimijoiden kesken. Tätä tarkoitusta tukemaan perustetaan Nuorisoparlamentti.

1. Henkilöstö

Vuonna 2021 nuorisopalveluiden henkilöstö muodostuu seuraavasti: 1 nuorisopalvelupäällikkö, 1 toimistosihteeri (yhdessä liikuntapalveluiden kanssa), 2 erityisnuorisotyöntekijää, 3 kouluyhteisöohjaajaa, 7 nuorisohjaajaa, 8 nuorisotyöntekijää, 1 lasten ja nuorten ohjaaja (yhdessä iltapäivätoiminnan kanssa). Lisäksi on harjoittelijoita ja työkokeilijoita.

Henkilöstöä koulutetaan kentältä nousevan tarpeen mukaan. On tärkeää yhtenäistää työntekijöiden osaamista ja vahvistaa ajan tasalla pysymistä. Ohjaajien kanssa käydään kehityskeskustelut myöhemmin keväällä. Työnohjaus jatkuu osalla henkilöstöstä kevään 2021.

2. Toiminta

Nuorisolaki määrittelee, että nuori on alle 29-vuotias, mutta Ylöjärven nuorisopalvelut tarjoaa palveluita pääasiassa 9-17-vuotiaille ylöjärveläisille. Kaikki nuorisopalveluiden toiminta on päihteetöntä sekä uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumatonta. Nuorisotyön muotoja ovat muun muassa avoin tilatoiminta, kerhot, leirit, retket, tapahtumat, ryhmät sekä yksilötapaamiset.

2.1. Nuorisotilatyö

Ylöjärvellä on kuusi nuorisotilaa: Antero Asuntilassa, Metzis Metsäkylässä, Mokkero Siivikkalassa, Nuokku Kurussa, Olka Soppeenmäessä ja Vilis Viljakkalassa. Lisäksi Takamaalla toimii avoin nuorisotilatoiminta keran viikossa Takamaan kyläyhdistyksen toimesta kaupungin ostopalveluna. Sopimus sisältää myös Pikku-Takiksen toiminnan.

Nuorisotiloilla työskentelevät tilatyöstä vastaavat nuorisohjaajat ja nuorisotyöntekijät sekä yksi lasten- ja nuorten ohjaaja. Nuorisotilalla on aina työvuorossa kaksi aikuista ammattitaitoista ohjaajaa. Takamaalla aikuisen lisäksi paikalla on kyläyhdistyksen palkkaamia nuoria. Nuorisotilat on tarkoitettu pääsääntöisesti 9-17 vuotiaille, mutta nuorisokeskus Olkassa ja nuorisotila Nuokulla voivat käydä myös 18-28 vuotiaat. Nuorisotiloilla järjestetään avoimen tilatoiminnan lisäksi muuta toimintaa. Osa toiminnasta on erilaista kerhotoimintaa sekä ryhmiä ja yksilötapaamisia. Erityisesti nuorisokeskus Olkaan keskittyy useampia eri toimintoja.

Nuorisotilatyö on avointa nuorisotyötä. Tilojen toimintaan osallistuminen on vapaaehtoista sekä maksutonta. Nuorisotiloilla on mahdollisuus esim. pelata erilaisia pelejä, askarrella tai kokkailla. Voi myös vain oleskella. Nuorisotilalla tapahtuva toiminta on nuoria osallistavaa ja yhteisöllistä. Ohjaajat mahdollistavat nuorille tasapuoliset mahdollisuudet osallistua toimintoihin ja sisällön suunnittelemiseen. Nuorisotila on kohtaamispaikka niin nuorten kesken kuin ohjaajalle ja nuorille. Luottamukselliset keskustelut ovat osa nuorisotilatyötä.

2.2. Koulussa ja koulujen kanssa yhteistyössä tehtävä nuorisotyö

Nuorisopalvelut tekee yhteistyötä koulujen kanssa läpi lukuvuoden. Kaikille kuudesluokkalaisille suunnattu Elämän valintatalo -tapahtuma toteutetaan kevään aikana yhteistyössä kaupungin ja seurakunnan toimijoiden kanssa. Tapahtumassa kerrotaan kävijöille nuoria koskettavista aiheista, kuten kiusaaminen, päihteet, sosiaalinen media ja terveys. Toinen laajoista, kaikille kouluille tehtävän yhteistyön muodoista ovat elossyyskuussa toteuttavat seitsemäsluokkalaisten ryhmätyöt. Tavoitteena on tukea nuorten koulunkäyntiä

ja luoda hyvää luokkahenkeä yläkoulun alkaessa. Ryhmätyöt toteutetaan yhteistyössä kaikkien yläkoulujen, seurakunnan nuorisotyön ja koulukuraattoreiden kanssa. Ryhmätyötä jatketaan tarpeen mukaan myös seurantavierailulla luokassa lukuvuoden aikana. Ehkäisevän päihdetyön viikolla lokakuussa tehdään kouluvierailuja teeman ympärillä.

Koulu yhteisöohjaajat tekevät nuorisotyötä koulussa. Koulu yhteisöohjauksen tarkoituksena on nuorisotyön menetelmin tukea koulunkäyntiä ja vahvistaa koulua yhteisönä. 2021 Koulu yhteisöohjaajia on vakituisina Ylöjärven Yhtenäiskoulussa ja Kauraslammien koulussa. Tammikuussa aloittaa hankkeen kautta kolmas koulu yhteisöohjaaja, jonka toimipisteeksi tulee Metsäkylän yhtenäiskoulu. Vuoden 2021 aikana järjestetään kerhotoimintaa kouluikäisille.

Vuonna 2018 käynnistetyn ja toimivaksi havaitun Pose -poissaoloseurantamallin kehittämistä jatketaan yhteistyössä koulun kanssa. Pose-malli on osa erityisnuorisotyötä.

Nuorisopalvelupäällikkö kuuluu oppilashuollon ohjausryhmään, jossa käsitellään kakkia kouluja koskettavia toimintoja, tapahtumia, projekteja ja ilmiöitä. Tehtävään valtuutetut ohjaajat puolestaan osallistuvat koulujen alueellisiin laajennettuihin oppilashuollon kokoontumisiin.

2.3. Kulttuurinen ja kansainvälinen nuorisotyö

Kulttuurista nuorisotyötä tehdään monissa eri muodoissa Ylöjärvellä. Kulttuurinen työ näkyy kerhoissa, missä teemoina ovat muun muassa musiikki, kädentaidot ja liikunta. Nuorisoteatteri Jakkara jatkaa toimintaansa nuorisokeskus Olkan tiloissa. Jakkarassa on erikseen ryhmät pienille ja isoille. Kulttuurisen nuorisotyön kirjoittamisen ryhmä Blank Space kokoontuu kerran kuussa ja viikonloppuleirin muodossa myös 2021 aikana.

Kansainvälinen nuorisotyö on viime vuosina painottunut ystävyyskunta Sakun kanssa järjestettävään leiriin. Tavoitteena on vahvistaa tätä nuorisotyön muotoa vuoden 2021 aikana. Ylöjärveläisiä nuoria osallistuu mukaan Irlannissa tapahtuvaan nuorisovaihtoon.

2.4. Loma-ajan toiminta

Talvi ja syyslomalla 2021 nuorisopalvelut järjestää talvilomaleirin ja nuorisotiloja pidetään auki tavallisesta poikkeavina aikoina. Kesälomalla järjestetään leirejä sekä päivätoimintaa. Myös retket kuuluvat loma-aikojen toimintoihin. Painotus on lähelle sijoittuvissa lyhytretkissä.

Koska Ylöjärven kaupungilla ei ole omaa leirikeskusta, ostatetaan leirikeskus-palvelut eri palveluntarjoajilta tai käytetään yhteistyökumppanien tiloja. Oman leirikeskuksen puute hankaloittaa niin leirien kuin muidenkin isompia ryhmiä koskettavien toimintojen järjestämistä.

2.5. Tapahtumat

Tampere tarjoaa naapurikaupunkina runsaasti isoja tapahtumia, jotka vetävät myös ylöjärveläisiä nuoria. Tämän vuoksi on linjattu, että ei järjestä isompaa tapahtumaa, vaan keskitytään monipuolistamaan toimintoja ja tarjoamaan vaihtoehtoja nuoria kuunnellen. Lisäksi järjestetään erilaisia työpajoja. Joulukuussa on

Itsenäisyyspäivän gaala, joka järjestetään kahdeksaluokkaisille Koulutuskeskus Valossa. Vuoden 2021 aikana järjestetään mopomiitti itse tai yhteistyössä Tampereen kanssa.

2.6. Nuorisovaltuusto ja muu osallisuutta tukeva toiminta

Osallisuus kuuluu nuorisotyön kaikkiin toimintoihin vahvasti. Tavoitteena on järjestää kaikkea toimintaa nuorta kuullen. Nuorisotilojen tilakokoukset edesauttavat nuorten osallisuutta tilatoiminnassa. 2021 otetaan käyttöön nuorisotilojen osallistava budjetointi.

Ylöjärvellä jatkaa 15 jäseninen nuorisovaltuusto. Nuorisovaltuusto kokoontuu säännöllisesti kerran kuussa. Lisäksi sen jäsenillä on läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnissa, kaupunginhallituksessa ja kaupungin valtuustossa. Vuoteen kuuluu paneelikeskustelujen järjestäminen, tapahtumat ja lausuntojen antaminen sekä opilaskuntapäivät. Syksyllä järjestetään Yösähly-tapahtuma.

2.7. Erityisnuorisotyö

Erityisnuorisotyö (Sosiaalinen nuorisotyö) tarjoaa matalan kynnyksen palveluja nuorille ja heidän perheilleen. Työmuotoina ovat yksilötapaamiset, ryhmät ja kesäaikaan ryhmätoimintaa tukevat leirit. Näppihaukka-mallin kautta puututaan nuorten näpistyksiin ja ilkivaltaan sekä päihteiden käyttöön. Lisäksi erityisnuorisotyö jakautuu tarvittaessa eri toimipisteisiin ja nuorten keskuuteen, mikäli ilmenee akuuttia tarvetta. Erityisnuorisotyössä tehdään tiivistä yhteistyötä viranomaisten, sosiaalipalveluiden ja koulujen kanssa.

2.8. Digitaalinen nuorisotyö

Syksyllä 2019 alkanut liikkuvan digitaalisen nuorisotyön hanke Rundi jatkaa toimintaansa. Tavoitteena laajentaa digitaalista työtä koko Ylöjärven alueelle. Digitaalisuus näkyy osana kaikkia työmuotoja. Tavoitteena on 2021 aikana vahvistaa ja selkeyttää sosiaalisen median käyttöä entisestään.

2.9. Liikkuva nuorisotyö

Nuorisopalveluiden matkailuauto otetaan aktiiviseen käyttöön kevään 2021 aikana. Liikkuvaan työhön on palkattu työpari, joka kehittää ja suunnittelee sekä toteuttaa toimintaa.

3. Avustukset ja yhteistyösopimukset

Nuorisopalvelut jakaa vuosittain kohdeavustuksia Ylöjärveläisille kolmannen sektorin toimijoille. Avustus on tarkoitettu nuorille suunnattuun toimintaan. Avustus on haettavissa helmikuussa. Lisäksi jaettavana on nuorille ja nuorten ryhmille Nopean toiminnan hankerahaa. Rahaa voi saada toimintaan, jonka taustalla on hyvä, toteutettavissa oleva idea ja hakevalla henkilöllä tai ryhmällä on mahdollisuus itse järjestää toimintaa.

Avustustoiminnan lisäksi Ylöjärven 4H-yhdistyksen ja Takamaan kyläyhdistyksen kanssa on tehtynä yhteistyösopimukset, joilla turvataan vapaa-ajantoimintaa eri puolille Ylöjärveä. Sopimus 4H-yhdistyksen kanssa on uusittu vuonna 2021 ja Takamaan kyläyhdistyksen kanssa vuonna 2019.